

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/214/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818200430
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7818200430.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu: CRUX družstvo, so sídlom Košice - mestská časť Juh, Rázusova č. 49, IČO: 50 921 355, zastúpeného advokátskou kanceláriou Juhás, Marják & Ferenci, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Mojmirova č. 12, IČO: 50 164 988, proti žalovanej dlžníčke G.. O. E., Q., narodenej XX.XX.XXXX, bývajúcej v I., L. Č.. XX, o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č.k. 6Csp/12/2018-35 zo dňa 13.3.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava ako súd prvej inštancie uznesením č.k. 6Csp/12/2018-35 zo dňa 13.3.2018 zamietol návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a dlžníkovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodol tak o návrhu žalobcu, ktorý žiadal nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva na nehnuteľnosti dlžníka evidované na LV č. XXX kat.úz. J. obec J., M. O., druh stavby: rodinný dom, súpisné číslo 22, na pozemku parcela registra „C“ č. 64/4, zastavané plochy a nádvoria o výmere 60 m², taktiež parcela registra „C“ č. 64/1 záhrady o výmere 59 m², parcela registra „C“ č. 64/3 záhrady o výmere 342 m², parcela registra „C“ č. 64/6 záhrady o výmere 70 m², ktoré nehnuteľnosti sa nachádzajú vo výlučnom vlastníctve dlžníčky v celosti. Žalobca návrh odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o pôžičke, ktorú s dlžníčkou uzavrel, jej poskytol peňažnú čiastku 5.000 Eur, pričom sa zaviazala dlh vrátiť najneskôr do 31.03.2017, avšak ani po viacerých výzvach uvedená suma nebola uhradená. Dlžníčka podpísala Dohodu o uznaní dlhu dňa 04.09.2017. Potrebu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia odôvodnil žalobca tým, že vidí ohrozenie exekúcie, keďže dlžníčka sa v poslednom čase zbavuje svojho nehnuteľného majetku, resp. sa chystá zbaviť svojho majetku, čo môže významne ovplyvniť vymožitelnosť pohľadávky. Žalobcom sledovaný účel možno dosiahnuť práve žiadaným zabezpečovacím opatrením, ktoré však nijakým spôsobom neobmedzí dlžníka, vzhľadom na výšku pohľadávky s tým, že vo veci samej sa bude domáhať zaplatenia svojej pohľadávky, ktorú špecifikoval v žalobnom návrhu.

3. Súd vec právne posúdil podľa ust. § 343 ods. 1 až 3, § 344, § 324 ods. 1, § 326 ods. 1,2, § 328 ods. 1 veta prvá, § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že návrh žalobcu nemožno vyhovieť.

4. Konštatoval, že žalobca priložil k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia Zmluvu o pôžičke uzavretú medzi sporovými stranami dňa 01.07.2017, ako aj Dohodu o uznaní dlhu zo dňa 04.09.2017. Následne v odôvodnení svojho rozhodnutia sa súd prvej inštancie zaoberal definíciou zabezpečovacieho

opatrenia a vo všeobecnosti uviedol všetky predpoklady, ktoré pre jeho nariadenie sú potrebné. Poukázal na to, že pre rozhodnutie súdu o nariadení zabezpečovacieho opatrenia rovnako ako aj pri rozhodnutí o nariadení neodkladného opatrenia je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia. Pre vyhovenie návrhu musí navrhovateľ osvedčiť aspoň základné skutočnosti, umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ale aj potrebu zásahu zo strany súdu v podobe, najmä zriadenia záložného práva z dôvodu obavy možného ohrozenia výkonu rozhodnutia. Dôkazné bremeno pritom spočíva výlučne na navrhovateľovi predmetného zabezpečovacieho opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti a dôkazy umožňujúce jeho meritórne vybavenie.

5. V tomto prípade súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca neosvedčil obavu, že exekúcia bude ohrozená ako základnú podmienku na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Pokiaľ v žalobnom návrhu tvrdil, že dlžníčka sa snaží v poslednom čase zbavovať nehnuteľnosti a to aj konkrétnej nehnuteľnosti, neuviedol na základe akých skutočností dospel k takémuto presvedčeniu. Rovnako žalobca bližšie neuviedol ako zistil, že dlžníčka plánuje nehnuteľnosť previesť na inú osobu, nie je zrejmé, ako dospel k záveru (neuviedol, že žalovaná ponúka svoju nehnuteľnosť na predaj alebo, či má nejakú vedomosť o nejakom inom jej konaní vo vzťahu k prevodu nehnuteľnosti. Súd sám si zabezpečil ku dňu rozhodnutia aktuálny výpis z listu vlastníctva predmetných nehnuteľností, ku ktorým žiadal žalobca zriadiť záložné právo ako zabezpečovacie opatrenie a z tohto listu vlastníctva nezistil žiadne zmeny ani indície, že by k takýmto zmenám malo dôjsť. Na liste vlastníctva nie je vyznačená ani žiadna plomba, pričom práve toto vyznačenie predstavuje informáciu o tom, že údaje uvedené v liste vlastníctve sú dotknuté zmenou. Žalobca teda tvrdenie, že dlžníčka sa zbavuje svojho nehnuteľného majetku, prípadne sa chystá zbaviť svojho majetku nedoložil nijakými dôkazmi a vôbec to neosvedčil. V konaní síce preukázal existenciu peňažnej pohľadávky voči žalovanej vo výške 5.000 €, avšak pokiaľ ide o majetok, na ktorý sa má vzťahovať zabezpečovacie opatrenie, je potrebné prihliadať aj na zásadu primeranosti zásahov do majetkových pomerov dlžníka vo vzťahu k výške pohľadávky, na zabezpečenie ktorej slúži zabezpečovacie opatrenie, ale aj požiadavku proporcionality, ktoré zásady by v tomto konaní v prípade vyhovenia návrhu zachované jednoznačne neboli. Z toho dôvodu súd prvej inštancie návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol. Na záver ešte konštatoval, že Civilný sporový poriadok nedefinuje zabezpečovacie opatrenie ako automatickú možnosť nariadenia v každom konaní, v ktorom sa ho strana bude domáhať, ale na jeho nariadenie musia byť splnené a v konaní osvedčené zákonné predpoklady v podobe aj ohrozenia výkonu exekúcie.

6. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a žalovanej dlžníčke, ktorá mala v konaní plný úspech náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že zo spisu žiadne trovy konania, ktoré by jej vznikli nezistil.

7. V zákonnej lehote proti uvedenému uzneseniu podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Uviedol, že zákonodarca zavedením inštitútu zabezpečovacieho opatrenia sleduje cieľ, ktorým nie je len posilnenie postavenia veriteľa, ale aj zabránenie zhoršeniu jeho pozície. Podľa názoru žalobcu z doteraz ním uvedených skutočností vyplýva dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, pretože dlžníčka nárok navrhovateľa vyplývajúci z poskytnutej pôžičky nikdy nespochybnila, naopak podpísala s navrhovateľom dohodu o uznaní dlhu, pričom všetky tieto okolnosti boli súdu prvej inštancie podložené listinnými dôkazmi. Napriek tomu sa súd prvej inštancie obmedzil len na strohé konštatovanie neosvedčenia dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Poukázal pritom aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 22.9.2010 sp.zn. 6 Cdo 171/2010, podľa ktorého pred nariadením predbežného opatrenia (teraz neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia) nemusí byť nárok dokázaný, musí však byť aspoň osvedčený. Osvedčenie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti, nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní. Ďalej poukázal na to, že nariadením žiadaného zabezpečovacieho opatrenia vzhľadom na výšku pohľadávky nijakým spôsobom neobmedzí alebo neznevýhodní súd dlžníčku nad primeranú mieru. Predmetné nehnuteľnosti v jej vlastníctve, ku ktorým žiada zriadiť záložné právo a nariadiť tak zabezpečovacie opatrenia sú podľa jeho informácií už len jediným majetkom dlžníčky, z ktorého by sa pohľadávka veriteľa mohla uspokojiť. Dlžníčka za posledný rok previedla viaceré svoje nehnuteľnosti a z toho dôvodu má žalobca za to, že v predmetnom spore je nevyhnutné postupovať čo najrýchlejšie, aby sa dlžníčka nezbavila celého svojho majetku, čo môže vážne ohroziť alebo ešte viac zhoršiť vymožiteľnosť pohľadávky. Teda možno očakávať, že dobrovoľné plnenie peňažného záväzku dlhu zo strany žalovanej je objektívne nepravdepodobné. V súvislosti s proporcionalitou zabezpečovacieho

opatrenia uviedol, že pokiaľ súd prvej inštancie vo svojom uznesení dospel k záveru, že nariadenie zabezpečovacieho opatrenia by bolo neproporcionálne vzhľadom k výške pohľadávky, tak podľa zistení žalobcu nehnuteľnosť predstavuje dom na tzv. samote bez privedeného ústredného kúrenia, rozvodov elektriny, vody, kanálu alebo plynu a bez akýchkoľvek médií, ide o tzv. naturálne bývanie, ktoré pre účely trhu predstavuje minimálnu hodnotu, ktorá sa blíži k výške pohľadávky veriteľa, ktorú voči dlžníkovi má, teda argument súdu prvej inštancie k neproporcionalite nariadeného zabezpečovacieho opatrenia neobstojí. Konajúci súd si záver o hodnote nehnuteľností, ku ktorej malo byť zriadené tzv. sudcovské záložné právo vytvoril bez overenia elementárnych faktov a lakonicky skonštatoval, že hodnota pohľadávky nedosahuje hodnotu príslušnej nehnuteľnosti. Podľa názoru žalobcu sa súd prvej inštancie v napadnutom uznesení dostatočne nevysporiadal so skutkovými okolnosťami prejednávaneho prípadu, zameril sa len na všeobecné konštatovanie, majúce za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia s tým, že toto rozhodnutie vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ak by sa aj pristúpilo k výkladu, ktorý zastáva súd prvej inštancie, že úmysel dlžníka zbaviť sa nehnuteľnosti môže predstavovať len komisívne úkony zo strany dlžníka, tak to by znamenalo, že faktickým negatívnym stavom nie je možné ohroziť bezprostrednosť hrozacej ujmy veriteľa, čím by sa inštitút zabezpečovacieho opatrenia míňal svojmu zamýšľanému účinku. Aktuálne pretrvávajúci ekonomický a skutkový stav dlžníčky tak aj bez ďalšieho je objektívnym ohrozením spočívajúcim v nedostatku aktív na splnenie predmetného dlhu. Napokon zriadenie sudcovského záložného práva nepredstavuje ani nenávratný a nezvratný stav, nakoľko k jeho výkonu ani nikdy nemusí dôjsť. Ak by predsa len v priebehu konania došlo k úhrade, je súčasne daný ex offio dôvod na zrušenie nariadeného zabezpečovacieho opatrenia, resp. podanie návrhu na jeho zrušenie zo strany dlžníka. Z tohto hľadiska je teda osud predmetu záložného práva do určitého momentu a to dobrovoľného uspokojenia pohľadávky výlučne v rukách samotného dlžníka. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že nariadi žiadané zabezpečovacie opatrenie a zriadi záložné právo k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalovanej v prospech žalobcu za účelom zabezpečenia jeho peňažnej pohľadávky zo zmluvy o pôžičke zo dňa 1.7.2017 vo výške 5.000 €.

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal vec na základe podaného odvolania podľa § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP) bez nariadenia pojednávania. Po skonštatovaní, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

9. Žalobca použil odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP, t.j. že:

- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody nie sú naplnené.

10. Podľa názoru odvolacieho súdu je uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu na nariadenie požadovaného zabezpečovacieho opatrenia dostatočne, zákonne a presvedčivo odôvodnené, preto odvolacím súdom aj preskúmateľné. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z predložených dôkazov nevyšli najavo, tiež nebolo zistené, že by na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Zo zisteného stavu veci súd vyvodil aj správny právny záver a nebol zistený taký nesprávny procesný postup súdu, ktorý by mal za následok porušenie práv žalovaného na spravodlivý proces.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd konštatuje, že vecne správne a zákonu zodpovedajúce sú dôvody uznesenia, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd uvádza:

12. Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná alebo už bola judikovaná s cieľom, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo uspokojenia pohľadávky veriteľa. Zabezpečovacie opatrenie môže súd nariadiť pred

začatím konania (§ 344 v spojení s § 337 CSP) v priebehu konania, ako aj po jeho skončení (§ 344 v spojení s § 338 CSP). Prostredníctvom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia získa veriteľ postavenie záložného veriteľa a bude môcť pristúpiť k výkonu záložného práva na uspokojenie judikovanej pohľadávky v exekučnom konaní v súlade s § 343 ods. 3 CSP. Zabezpečovacie opatrenie pritom nie je možné stotožniť s exekučným záložným právom.

13. Zo zákonnej formulácie zabezpečovacieho opatrenia možno vyvodíť tieto jeho základné predpoklady: a/ možno ho zriadiť len na návrh, b/ musí byť prítomný spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty, c/ zriadenie záložného práva prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia bude zabezpečovať peňažnú pohľadávku, d/ je existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie.

14. V posudzovanom prípade nie sú splnené všetky tieto zákonné predpoklady, pretože žalobca neosvedčil dôvodnosť jeho obavy z budúceho zmarenia exekúcie. Čo sa týka obavy žalobcu zo zmarenia uspokojovania jeho peňažnej pohľadávky v exekučnom konaní, súd prvej inštancie vychádzal z konkrétnych skutkových okolností prípadu. Dokazovanie sa pri rozhodovaní o zabezpečovacom opatrení nevykonáva, ale súd ktorý rozhoduje o návrhu na zriadenie zabezpečovacieho opatrenia musí mať osvedčenie, že existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Aj podľa názoru odvolacieho súdu z hľadiska osvedčenia relevantných skutočností žalobca súdu neposkytol také dôkazy, ktoré osvedčili potrebu neodkladnej úpravy pomerov v dôsledku hrozby zmarenia exekúcie, a to ani vo svojom odvolaní. Nešpecifikoval ani jednu nehnuteľnosť, alebo iný majetok, ktorého sa dlžníčka v poslednom čase zbavila, neuviedol žiadnu ani indiciu, ktorá by vzbudzovala dôvodnú obavu, že sa snaží zbaviť majetku, na ktorý požaduje žalobca v tomto konaní zriadiť záložné právo. Aj vo vzťahu k hodnote predmetných nehnuteľností v odvolaní žalobca len tvrdí, že nehnuteľnosti sú nízkej hodnoty, ide len o tvrdenie, ničím nepodložené.

15. Z hľadiska osvedčenia relevantných skutočností v zmysle ustanovenia § 343 ods. 1 CSP by mal žalobca súdu poskytnúť dôkazy, ktoré jednoznačne osvedčia potrebu neodkladnej úpravy pomerov v dôsledku hrozby zmarenia exekúcie, čo žalobca v tomto spore neurobil. Neosvedčil ani proporcionalitu rozsahu žiadaného zabezpečenia a existujúcej pohľadávky.

16. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie napadnuté odvolaním žalovaného ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

17. Keďže súd prvej inštancie doručoval dlžníkovi návrh aj s prílohami, ako aj odvolanie, odvolací súd už nevykonával administratívne úkony podľa ust. § 331 ods. 1 CSP aj s poukazom na to, že zamietajúce uznesenie súdu prvej inštancie odvolací súd potvrdil.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).